



ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я



ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

16 тиждень
(15 - 21.04.2024)

Дата випуску:
23.04.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 16 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 327,7 на 100 000 населення, що на 32,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 3,9% більше аналогічного показника минулого тижня.
- В порівнянні з попереднім тижнем за даними рутинного епідеміологічного нагляду кількість захворілих на ГРВІ серед дорослих зменшилася на 4,4%, навпаки серед дітей віком до 17 років збільшилася на 9,9%.
- В 11 (44%) регіонах продовжується циркуляція вірусів грипу, що свідчить про регіональне географічне поширення вірусів грипу в Україні; в системах рутинного та дозорного епідеміологічного нагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 19,3%.
- В системі дозорного епіднагляду зареєстровано 98 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник – 150,8 на 100 000 населення, що на 10,9% менше показника минулого тижня.
- Серед пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), зареєстровано 88 пацієнтів, пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,7%.
- В системі дозорного епідеміологічного нагляду визначені віруси грипу, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та SARS-CoV-2.
- Протягом звітного тижня зареєстровано 15 летальних випадків від грипу та ГРВІ, із них 1 випадок внаслідок грипу та 14 випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Протягом звітного тижня профілактичні щеплення проти грипу отримало 76 осіб, із них 45 осіб із груп медичного та епідемічного ризиків (табл. 1).

Резюме з початку сезону по Україні

- Протягом епідемічного сезону, з 02 жовтня 2023 року до 21 квітня 2024 року, на ГРВІ перехворіло 4 380 082 особи (12,2% від населення країни), що на 24,1% більше аналогічного періоду сезону 2022-2023 років. З початку поточного епідемічного сезону серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за результатами тестування встановлено 155 485 випадків захворювання на COVID-19 – 3,5% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ (табл. 1).
- З початку поточного епідемічного сезону кількість померлих осіб від грипу та ГРВІ становить 1004 випадки, із них 80 випадків унаслідок грипу та 924 випадки серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19.
- Станом на 21 квітня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 в 93,1% випадках, в інших випадках визначені віруси грипу та респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Станом на 21 квітня проти грипу вакциновано 143 445 осіб, з них 91 196 осіб із групи медичного та епідемічного ризику, що становить 1,07% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 16 тиждень та з початку епідемічного сезону

№ п/п	Назва показника	Всього з початку сезону	За поточний тиждень	За минулий тиждень	Ріст/зниження
Інформація про захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків, інтенсивний показник	4 380 082 12 171,3	117 937 327,7	113 500 315,4	+3,9%
	із них дітей, інтенсивний показник	2 415 867 35 812,3	72 554 1 075,5	66 022 978,7	+9,9%
2	Госпіталізовано, із них дітей	131 707 70 631	3 345 2 040	3 301 1 921	+44 вип. +119 вип.
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу, із них дітей	80 3	1 0	1 0	0 вип. 0 вип.
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу, із них осіб груп ризику	143 445 91 196	76 45	70 45	+6 особи 0 осіб
Інформація щодо проведених досліджень на визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість проведених досліджень в рутинній системі епіднагляду	13 060	311	388	-77 досл.
1.1	із них із позитивним результатом, %	3 531 27%	56 18%	71 18,3%	-15 досл.
2	Кількість проведених досліджень в дозорній системі епіднагляду	3 934	88	107	-19 досл.
2.1	із них із позитивним результатом	1 600 40,7%	21 23,9%	35 32,7%	-14 досл.
Інформація про захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19, із них дітей	155 485 17 793	937 129	1 080 116	-13,3% +11%
2	Госпіталізовано, із них дітей	33 997 6 164	354 40	393 50	-39 вип. -10 вип.
3	Кількість летальних випадків із діагнозом COVID-19, із них дітей	924 4	14 0	10 0	+4 вип.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (15 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Польщі та Словаччині зареєстрована середня інтенсивність епідемічного процесу. Румунія оповістила про низьку активність грипу, а Молдова та Угорщина – фонову.

Про регіональне географічне поширення вірусів грипу доповіли з Молдови, Румунія – про локальне. В Польщі, Словаччині та Угорщині зареєстровано спорадичне поширення вірусів грипу.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворюваності на грип не надала Білорусь (рис. 1).

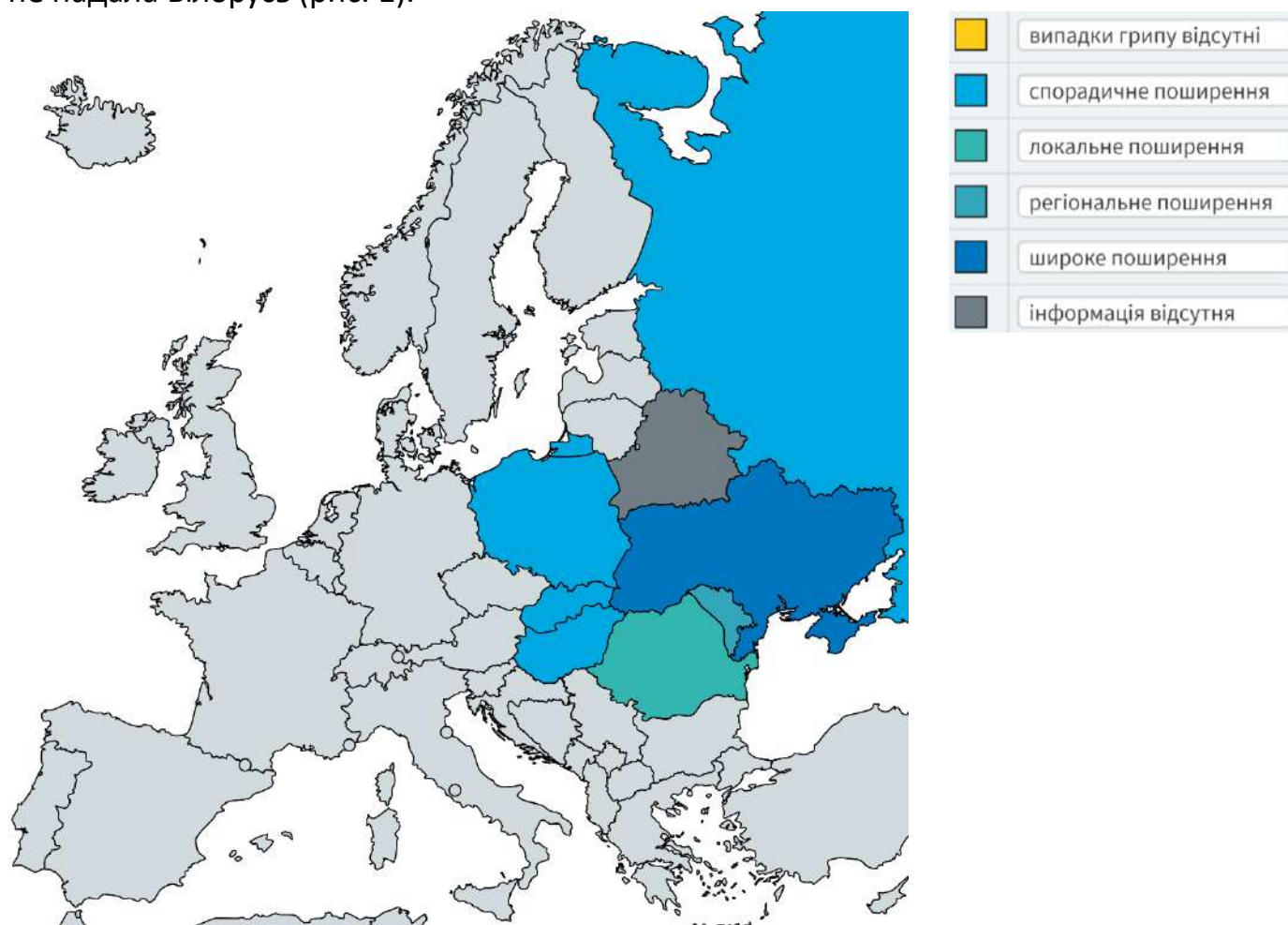


Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 15 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 14 тижні 2024 року взяли участь у Європейському проєкті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO) визначено, що загальні об'єднані оцінки знаходяться в межах очікуваних рівнів після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 (рис. 2). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

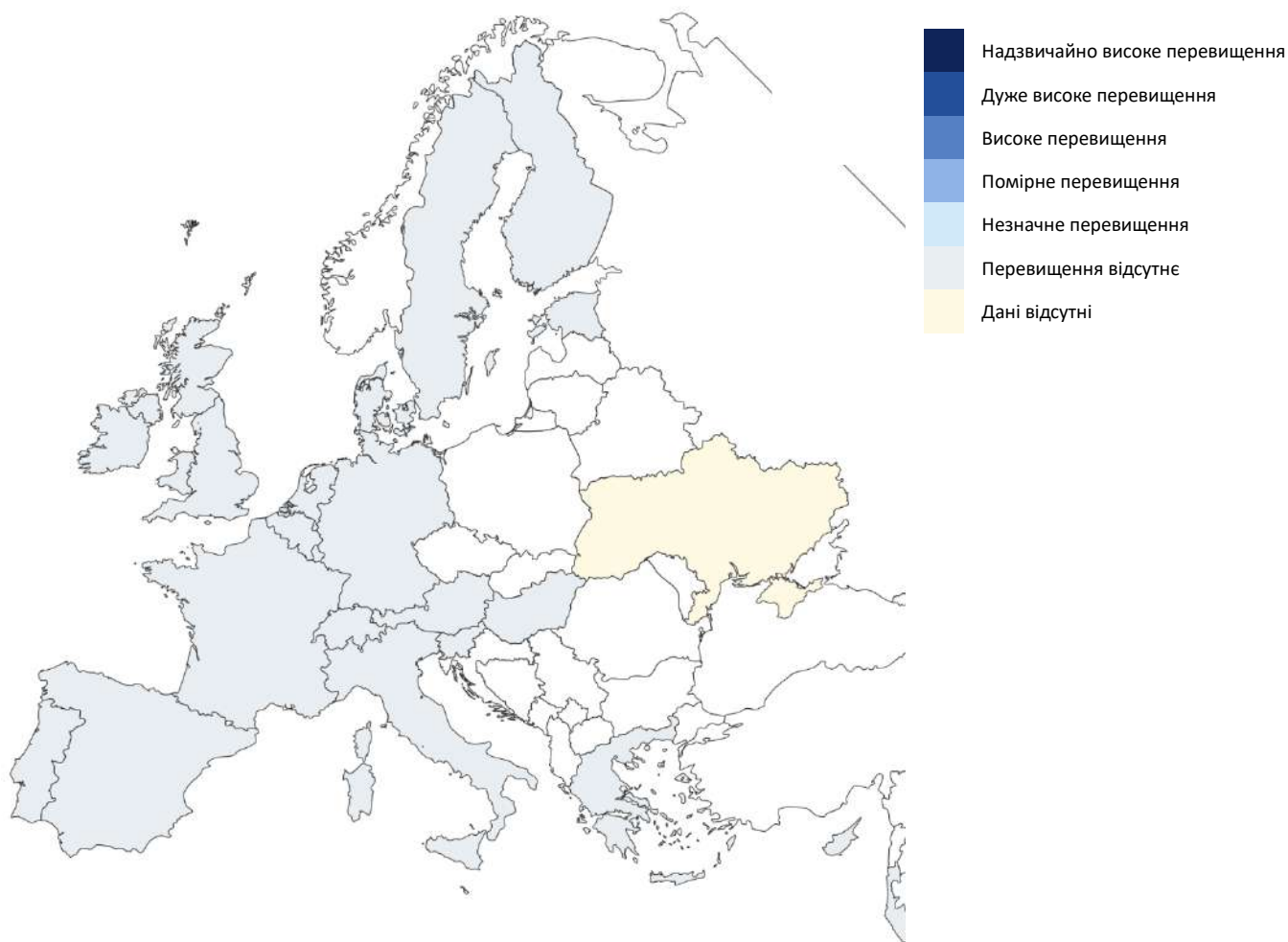


Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах ЕуроМОВО та субнаціональних регіонах, що надають дані, 14 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 16 тиждень 2024 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 117 937 осіб, із них 72 554 – діти віком до 17 років. Серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ питома вага дітей становить 61,5%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 327,7 на 100 000 населення, що на 32,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 3,9% більше аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

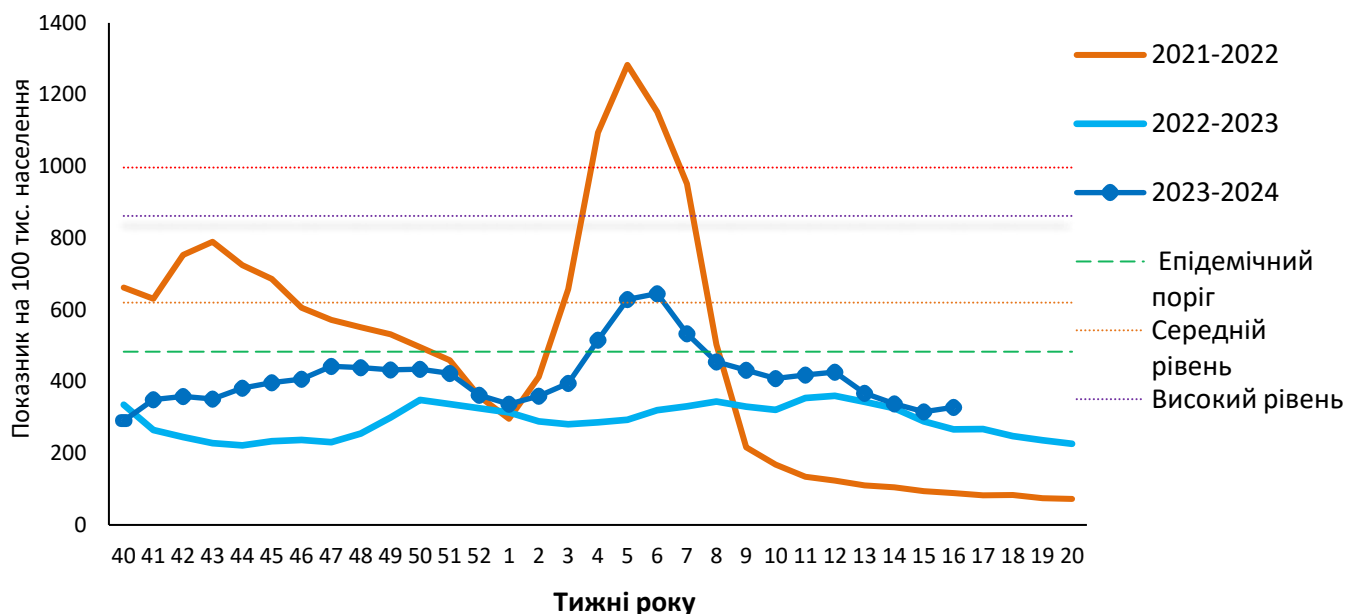


Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, 16 тиждень 2024 року

На рисунку 4 показаний розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Перевищення епідемічного порогу низького рівня залишається лише в Тернопільській області. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається передепідемічний рівень.



Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, 16 тиждень 2024 року

З 15 до 21 квітня було госпіталізовано 3 345 осіб (2,8% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 040 – діти віком до 17 років, що становить 61% серед госпіталізованих.

Протягом звітного тижня в системі рутинного епідеміологічного нагляду в Харківській області зареєстрований один летальний випадок особи віком 58 років, визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований; профілактичні щеплення проти грипу у поточному сезоні відсутні.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітного тижня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ зареєстровано 937 пацієнтів, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 0,8%. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 354 (37,8%) особи.

Найбільша кількість випадків COVID-19 на 100 000 населення зареєстрована в Дніпропетровській області (рис. 5).



Рис. 5. Розподіл регіонів України за рівнем захворюваності на COVID-19, 16 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей віком до 17 років зареєстровано 129 підтверджених випадків COVID-19, що на 11,2% більше минулого тижня. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 40 дітей, що становить 11,3% від всіх госпіталізованих осіб із COVID-19, із них 1 дитина віком до 17 років отримала медичну допомогу у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епідеміологічного нагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 14 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Всі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 протягом останніх 12 місяців.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 2 469 пацієнтів із закладів охорони здоров'я в 184 (7,5%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Із всіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначені в 169 (91,8%) випадках.

В 7 областях України та місті Києві серед 311 пацієнтів із підозрою на грип в 56 (18%) зразках матеріалів визначені фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований та В.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 16 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень	Всього від початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	311	13 060
Кількість позитивних результатів, (%)	56 18%	3 531 27%
А не субтипований	4	2 282
А(Н1)pdm09	0	511
А(Н3)	0	6
В	52	732
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	2 469	9 529
Кількість позитивних результатів, (%)	184 7,5%	14 468 17,5%
Парагрип	5	68
Аденовіруси	3	233
RS-віруси	3	432
Риновіруси	3	173
Бокавіруси	0	26
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	1	57
SARS-CoV-2	169	13 476

4. Вакцинація проти грипу

За 16 тиждень 2024 року проти грипу вакциновано 76 осіб, зокрема 45 із них - особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 6).

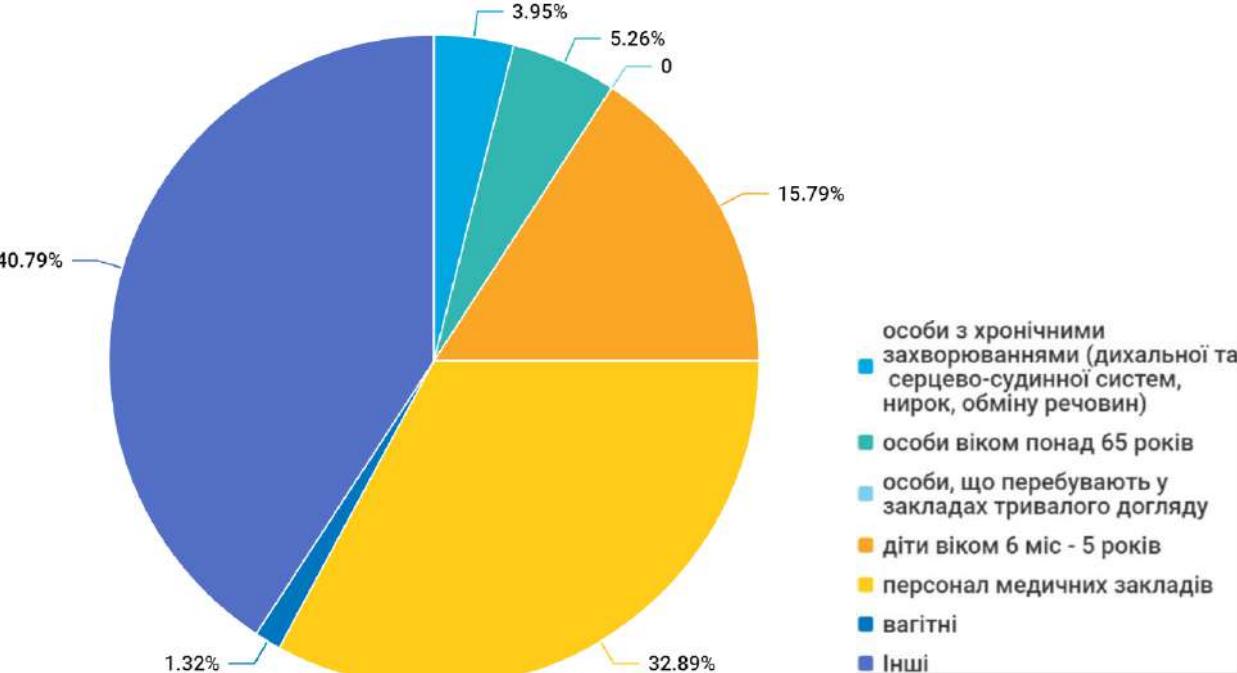


Рис. 6. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 16 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднадгляд за грипоподібними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 16 тижня 2024 року зареєстровано 98 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Показник захворюваності серед дорослого населення становить 105,0 на 100 000 населення, що на 19,7% менше показника минулого тижня. Серед дітей віком до 17 років показник захворюваності проти минулого тижня навпаки збільшився на 2,2% і становить 310,4 на 100 000 населення.

З-поміж 98 пацієнтів із ГПЗ у 47 (48%) осіб було відібрано зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 41 зразка матеріалів у 8 (19,5%) випадках отримано позитивні результати, із них в 7 (87,5% від числа позитивних знахідок) випадках отримано позитивні результати на визначення вірусів грипу. При дослідженні зразків матеріалів фрагменти РНК вірусів грипу типу В визначені в Вінницькій (1), Дніпропетровській (1), Запорізькій (2), Кіровоградській (1) та Сумській (1) областях та місті Києві (1) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону від 4 561 пацієнта із ГПЗ лабораторно досліджено 2 070 (45,4%) зразків матеріалів, отримані позитивні результати у 787 випадках – 38% (рис. 7).

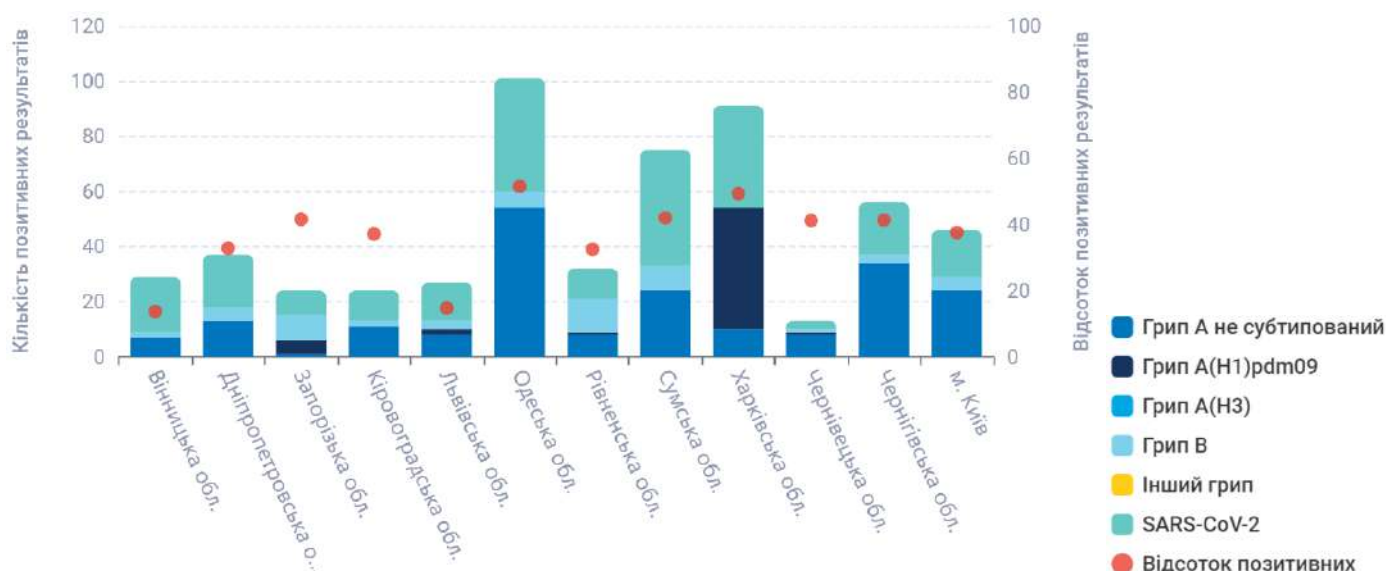


Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 16 тиждень 2024 року)

2. Дозорний епіднагляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 88 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 51 (58%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 1,7%.

З-поміж 88 випадків ТГРІ у 52 (59,1%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 47 зразків матеріалів у 13 (27,7%) випадках отримано позитивні результати, із них в 4 (30,8%) випадках визначені віруси грипу. При лабораторному дослідженні зразків матеріалів від пацієнтів із ТГРІ визначено фрагменти РНК вірусів типу В – у Вінницькій (3) та Сумській (1) областях (табл. 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 477 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 1 864 (41,6%) зразка матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 813 (43,6%) випадках (рис. 8).

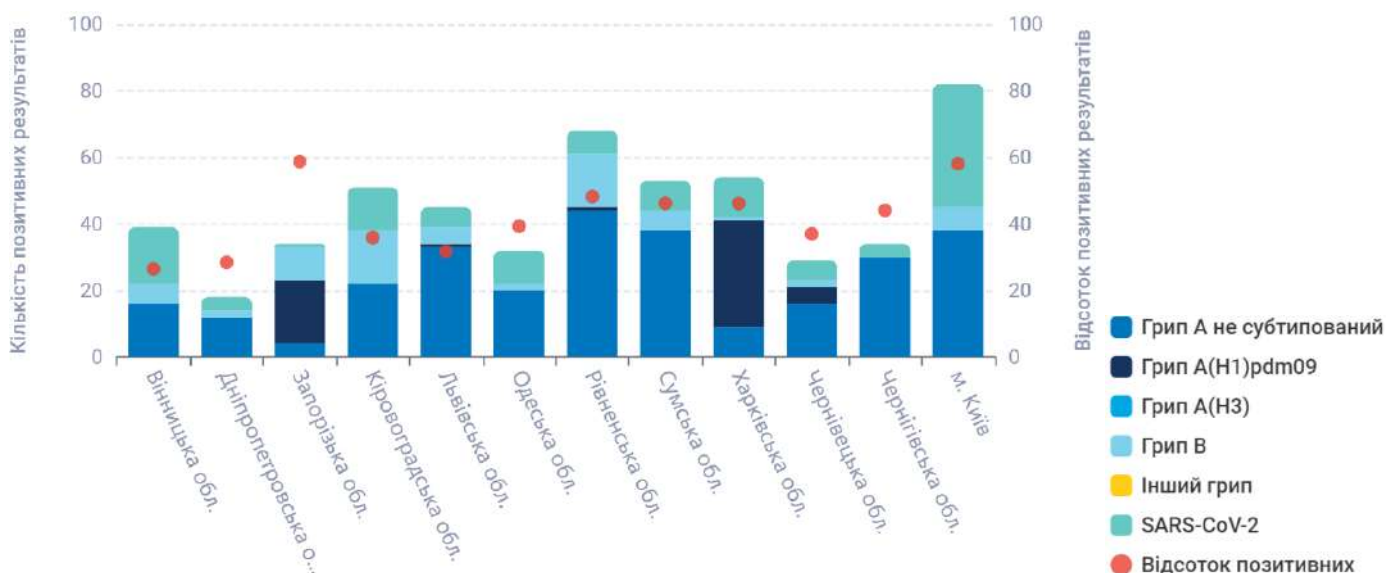


Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 16 тиждень 2024 року)

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 16 тиждень 2024 року

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	41	47	88	2070	1864	3934
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	8 19,5%	13 27,7%	21 23,9%	787 38%	813 43,6%	1600 40,7%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	7 87,5%	4 30,8%	11 52,4%	312 39,6%	413 50,8%	725 45,3%
А, всього	0	0	0	255	340	595
А не субтипівані	0	0	0	202	282	484
А(Н1)рdm09	0	0	0	53	58	111
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	7	4	11	57	73	130
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	1 12,5%	9 69,2%	10 47,6%	475 60,4%	400 49,2%	875 54,7%
Парагрип	0	3	3	39	25	64
Аденовіруси	0	1	1	68	83	151
RS-віруси	0	1	1	48	104	152
Риновіруси	0	1	1	47	37	84
Бокавіруси	0	0	0	6	5	11
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	0	1	1	22	20	42
SARS-CoV-2	1	2	3	243	126	369